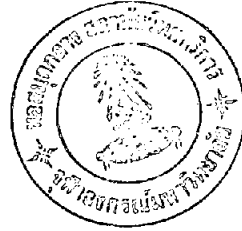

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในโลกภาษาหนึ่ง ซึ่งเป็นคุณูแจไซ ไปสู่วิทยาการความก้าวหน้าต่าง ๆ ของโลกสมัยใหม่ เป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีตั้งแต่ระดับชาวบ้านจนถึงระดับผู้นำประเทศ และปัจจุบันภาษาอังกฤษได้กลายเป็นความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการใช้ภาษาอังกฤษ จึงได้บรรจุไว้ในหลักสูตรระดับต่าง ๆ โดยจัดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นักเรียนต้องเรียนมาโดยตลอด แม้ในปัจจุบันหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะได้จัดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือก ไม่บังคับให้นักเรียนต้องเรียน แต่ตามความเป็นจริงแล้วปรากฏว่าโรงเรียนต่าง ๆ ยังจัดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับเลือกให้นักเรียนเลือกเรียนอยู่เป็นส่วนใหญ่ และผู้ปกครองก็ยังนิยมที่จะให้บุตรหลานของตนเรียนภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาอื่นหรือวิชาเลือกอื่น ๆ

ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กรมวิชาการ 2525 : 23) ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า

เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจและพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองในภาษาภาษาอังกฤษ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาอังกฤษ อันจะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต เพื่อให้มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาอังกฤษ อันเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาภาษาอังกฤษในระดับสูงขึ้นไป เพื่อให้รู้วิธีการเรียนรู้ มีนิสัยในการใฝ่หาความรู้ และทักษะต่อไป และเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศอื่น อันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่สำคัญวิชาหนึ่งที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบการทำงานอาชีพและการดำรงชีวิต เป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ในระดับสูงขึ้น และเป็นวิธีนำไปสู่ความรู้ในแขนงวิชาการต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นสื่อกลางเพื่อความเข้าใจอันดีกับประเทศอื่น ๆ อีกด้วย

ในการศึกษาวิชาต่าง ๆ นอกจากสมรรถนะทางด้านสติปัญญาของผู้เรียนแต่ละคนแล้วสิ่งแวดล้อมในการเรียนอื่น ๆ ก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าสติปัญญาในอันที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนได้ แอนน์ อนาสตาซี (Anne Anastasi 1965 : 430) มีความเห็นว่า การศึกษามีได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางด้านสติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียว ยังเกี่ยวข้องกับความถนัดทางการเรียนของแต่ละบุคคล รวมทั้งองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาด้วย เช่น สภาพทางสังคม สิ่งแวดล้อมของเด็ก ขนบธรรมเนียมของครอบครัว และรายได้ของครอบครัว เป็นต้น กอ สวัสดิ์พาณิชย์ (2521 : 9) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักเรียนดังนี้ คือ

1. องค์ประกอบทางโรงเรียน
2. องค์ประกอบที่ตัวเด็กและพื้นเพของเด็ก
3. องค์ประกอบทางสังคมและเศรษฐกิจทั่วไป ของสังคมนั้น ๆ

นอกจากนี้ สุนันท์ สลโกสม (2516 : 1-2) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการเรียนรูของนักเรียนว่ามีตัวแปรที่สำคัญ 3 ชนิด คือ

1. ตัวแปรเกี่ยวกับความแตกต่างของบุคคล (Individual Variable) คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับบุคคลแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับความร่วมมือ การบรรลุภาวะความสามารถในการปรับตัว แรงกระตุ้นต่าง ๆ และลักษณะแต่ละด้านของบุคลิกลักษณะ

2. ตัวแปรเกี่ยวกับวิชาที่ทำการศึกษา (Task Variable) หมายถึง การเรียนรู้นั้นจะขึ้นอยู่กับสิ่งจะเรียนนั้นว่า เนื้อหาวิชาหรือบทเรียนนั้นมีความยากง่ายเพียงใด เหมาะสมกับสติปัญญาของผู้เรียนหรือไม่ ผู้เรียนมีความเข้าใจในพื้นฐานของสิ่งที่จะเรียนเพียงไร เป็นต้น

3. ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (Environment Variable) เป็นสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและไม่ได้เกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนเอง แต่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกหรือสถานการณ์ และสภาพที่ข้องเกี่ยวกับบุคคลอื่น เช่น สภาพของผู้เรียนในฐานะสมาชิกของครอบครัว เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงตระหนักว่า นอกจากสมรรถนะในตัวผู้เรียนแล้ว สิ่งแวดล้อมมีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก และโดยที่ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษว่า สภาพแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียน ใ้มีส่วนส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนหรือไม่ และมากน้อยประการใด เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาและปรับปรุงสภาพการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพของประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2526 ในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางที่สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยยึดเขตบริการการศึกษาเป็นหลัก จำนวน 8 เขต ในแต่ละเขตสุ่มโรงเรียนสหศึกษามาจำนวน 1 โรงเรียน และในแต่ละโรงเรียนสุ่มนักเรียนมาจำนวน 1 ห้องเรียน โดยวิธีสุ่มแบบง่าย ได้ตัวอย่างประชากร จำนวน 320 คน

แบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียนจะครอบคลุมความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับ

ครอบครัว และการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในครอบครัว

2. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ และสภาพของห้องเรียนในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมนอกชั้นเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียน ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ถือว่าสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. นักเรียนทำแบบทดสอบและตอบแบบสอบถามเต็มความสามารถและตรงตามความเป็นจริง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. จะเป็นประโยชน์แก่ครูและอาจารย์ในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้โดยลดียิ่งขึ้น

2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารโรงเรียนในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

สิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียน หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครอบครัว การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในครอบครัว สภาพที่เป็นจริงของห้องเรียนและครูในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ รวมทั้งกิจกรรมนอกชั้นเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของ
บุคคลในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งวัดได้จากคะแนนการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชายหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา
2526 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย